

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Ἐπιμέλεια τοῦ Γεωργίου τῆς Παίδεως καὶ τῶν Ἑκλογικῶν διὰ τὴν κοινὴν φιλίαν.

ΕΤΟΣ Β΄.

ΑΘΗΝΗΣ, Μάιος 1880.

ΑΡΙΘ. 5.

«Τι χάρη ποῦχ' ἢ ἔφοχ' ἢ λουλουδοσπαρμένη!»

(Ἰδ. σελ. 66.)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Χαρές καιρός: έπίσημη
Ήμερα έορτής,
Χριστός, Χριστός: άνέστη
Χριστός ο λυτρωτής:

Συρτών θυσίαν φέρει,
Ααί, προς τόν Θεόν,
Άγνη παρθένη, χάρει,
Και χάρει, Σιών!

Ό φόδος ένεκρωθή,
Άγάλλεσθε, λαοί!
Και τοις νεκροίς έδόθη
Άθάνατος ζωή.

ΑΛ. ΚΑΤΑΚΟΥΖΕΝΟΣ.

ΕΚΒΑΘΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΕΩΣ

(Έπι τῶν ἡμερῶν «Μαῖου» ἢ ἡ ἡμέρα ἐπὶ τῶν βουνῶν.)

Ήρθε ἡ Άνοιξη παιδιά
Μή βρονοί σηκωθῆτε!
Έμπρός! και τὴν πρωτομαγιά
Στὸν κάμπο και στὴν λαγαριά
Έδῶ, αἰτε νὰ χαρῆτε!

Έμπρός σὲν Άλφια έλαφρά
Τῆς βεματιαῖς πηδάτε!
Και πεταχτε, ε' ὄλο χαρά
Εἰς τὰ λειβάδια τὰ χλωρά
Και ὄροσερά ὄρομάτε.

Τί χάρι ποῦν ἡ ἔφοξη
Ή λουλουδοσπαρμένη!
Βῆμα ταχὺ, βῆμα ταχὺ!
Έδῶ μονάχα ἡ ψυχή
Έλευθερ' ἀνασαινε.

Αἰ! ὄσοι θέλουσιν νὰ χαροῦν
Άς τρέξουν ἐπὶ χαρτίρια
Μὰ προσοχή! γιατί γλυστοῦν
Κ' ὕστερα νὰ γελοῦν μπορούσιν
Μ' ἔμας τὰ παληκάρια.

Βλέπετ' ἐκεῖνο τὸ νερό
Ποῦ μέσ' στῆς πέτρας σπάει
Κι ἀφίγει κάπου και ἀφῆρι;
Εἶνε ποτάμι ὄροσερό
Και μέσ' ἐπὶ λόγκο πάει.

Έν' ἀγέρακι ἐπὶ κλαδιά,
Στὴ λουλούδα φυάει
Και ἀνασταίνει τὴν καρδιά
Μὲ τὴν γλυκεῖα τὴν εὐωδιά
Ποῦ γύρω τοῦ σκορπιάει.

Τ' ἀηδὸν τὸ ποιητικὸ
Μιλῶντας μὲ τ' ἀγέρι
Πῶς κελαιδίει ἄρμονικὸ
Τὸ ἄσμα τὸ μαγευτικὸ
Ποῦ μόνο κείνο ξέρει!

Βῆ, κουδούνια παρ' ἔμπρός
Στὸ πρόσινο λιβάδι
Κ' ἔνας βροχὸς μικρός, μικρός,
Μὰ στήφλογέρα τρομερός,
Φυλάγει τὸ κοπάδι.

Έμπρός σὲν Άλφια έλαφρά
Τῆς βεματιαῖς πηδάτε!
Και πεταχτε, ε' ὄλο χαρά
Στὴ λουλούδα τὰ τρυφερά
Και ὄροσερά ὄρομάτε.

ΑΙ ΒΙ.

Η ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΡΟΜΗ

Ήτο, φίλοι μας αναγνώσται, ἡ πρώτη τοῦ Μάτου. Ἡ Σοφία μετὰ τοῦ πατρός της και τῆς μικρῆς ἀδελφῆς τῆς Ἀντιγόνης εἶχον ἐξέλθῃ, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, νὰ χαρισθῆσων τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου τῆς πρώτης τοῦ Μάτου εἰς τὴν ἐξοχὴν, και νὰ συλλέξωσιν ἄνθη, διὰ νὰ πλέξωσιν τὸν στέφανον τοῦ Μάτου, τὸν ὁποῖον ἐμελλον νὰ κρεμάσωσιν ὑπεράνω τῆς θύρας τῆς οἰκίας των. Τὰ κοράσια ἦσαν εὐθυμα και παιδρά' ἔτρεξαν εἰς τοὺς ἀγρούς, ἔδρεψαν μαργαρίτας, μήκωνας, στάχεις και ποικίλα ἄλλα ἄνθη τοῦ ἀγροῦ. Τέλος ἐφθασαν εἰς τὸν ιδιόκτητόν των κήπον' ἐκεῖ τὰ ῥόδα, εἴτε τελειῶς ἠνεωγμένα εἴτε ἡμιάνοικτα, ὑπῆρχαν δι' αὐτάς ἡ μεγαλειτέρα κατὰκτησις τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἠδύναντο νὰ κάμωσιν. Ἐκοψαν ἀρετὰ και τότε μόνον ἀπέκκμων, ὅταν εἶδον ὅτι τὸ καλάθιον των ἦτο πληρὲς ἀγρίων και ἡμέρων ἀνθῶν.

Ἐνῶ ὁ πατήρ συνωμίλει μετὰ τοῦ κηπουροῦ εἰσῆλθον τὰ κοράσια εἰς τὸν μικρὸν οἰκίσκον του, και ἤρχισαν νὰ δένωσιν ἀνθοδέσμας. Ἡ μικρὰ Ἀντιγόνη ἐξέλεγε τὰ ἄνθη ἀπὸ τοῦ καλάθιου και τὰ ἐδίδεν εἰς τὴν Σοφίαν, ἥτις, καθ' ὃ ἐπιτηδειότερα, ἐπλεκε τὰς ἀνθοδέσμας.

— Ἰδέ, Σοφία, ἔλεγεν ἡ μικρὰ Ἀντιγόνη, ἰδέ πόσον λαυπρὸς εἶνε αὐτὸς ὁ ἐρυθρὸς μήκων, ἀλλὰ δὲν εὐωδιάζει καθὼς τὸ ὠραῖον ῥόδον τὸ ὁποῖον τώρα κρατεῖς' ἐντοσοῦτω τὰ δύο ὄμοῦ δίδουσι χάριν εἰς τὴν ἀνθοδέσμην μας. Τί ἀδικία! ἔπρεπεν ἀδικόπως τὰ φυτὰ νὰ ἔχωσιν ἄνθη, διὰ νὰ δυνάμεθα πάντοτε νὰ ἔχωμεν ἀφρόνους ἀνθοδέσμας!

— Πόσον ἐπιπολαιῶς σκέπτεσαι, Ἀντιγόνη! εἶπεν ἡ Σοφία νομίζεις ὅτι τὰ ποικίλα αὐτὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖα τὸν χειμῶνα δὲν ὑπῆρχον, και σήμερον σολίζουσι τοὺς ἀγρούς, ἔγιναν διὰ νὰ εὐχαριστῆθῃς μόνον σὺ, πλέκουσα στεφάνους και ἀνθοδέσμας;

— Τούλάχισον οὕτω ὑποθέτω, ἀπήντησεν ἡ Ἀντιγόνη, διότι, ἂν δὲν κάψωμεν ἡμεῖς τὰ ἄνθη, αὐτὰ μαραίνονται και πίπτουσι κατὰ γῆς.

— Ὅχι! δὲν ἔγινε τὸ ἄνθος μόνον διὰ νὰ κάμνωμεν ἀνθοδέσμας. Ἰδέ ὅτι, ὅταν τὰ ἄνθη στολίζουσι τὰ φυτὰ, τότε πλήθος μερῶν ἐντόμων πετᾷ εἰς τὰ ἄερα. Χιλιάδες ἐξ αὐτῶν ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθη εὐρίσκουσι τροφήν. Γνωρίζω ὅτι ἀγαπᾷ τὸ μέλι' αἱ μέλισσαι πετῶσαι ἀπὸ ἄνθους εἰς ἄνθος συλλέγουσι και αὐταὶ τὴν τροφήν των και παρασκευάζουσι δι' ἡμᾶς τὸ τόσον εὐχάριστον μέλι. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι και τόσα ἄλλα πλάσματα ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ ἄνθη, ὅχι ὅμως διὰ νὰ κάμνωσιν ἀνθοδέσμας καθὼς σὺ. Ἀκόμη ὅμως μεγαλύτερος εἶνε ὁ σκοπὸς τοῦ ἄνθους. Πραγματικῶς, ἅμα ἐν ἄνθος ζῆση ὀλίγας ἡμέρας, τὸ βλέπεις ὅτι τάχιστα μαραίνεται και καταπίπτουσι τὰ ὠραία χρωματισμένα φύλλα του, τὰ ὁποῖα ὀνομαζονται πέγαλα τοῦ ἄνθους. Ἀλλὰ μόνον αὐτὰ ὡς ἄχιστα πλέον μαραίνονται' εἰς τὸ κέντρον του ὅμως μένει κατὶ τί πράσινον, ἀφανὲς κατ' ἀρχάς, τὸ ὁποῖον ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀυξάνει και ἀποτελεῖ τέλος τὸν καρπὸν.

«Ἐπομένως τὰ ἄνθη τῆς ἀνοιξέως μᾶς ἀναγγέλλουσι τοὺς καρποὺς τοῦ θεοῦ, και ὅσον περισσότερα ἄνθη στολίζουσι τοὺς κήπους μας και τοὺς ἀγρούς μας, τόσοσιν ἀφθονωτέρους καρποὺς και μεγαλύτεραν εὐτυχίαν θὰ μᾶς φέρῃ τὸ θεός.

— Ἀγαπητή μου Σοφία, εἶπεν ἡ Ἀντιγόνη, ἐγνωρίζω ὅτι τὰ δένδρα κάμνουσιν ἄνθη και τέλος καρποὺς, ἀλλὰ δὲν ἐγνωρίζω ὅτι και ὄλα τὰ φυτὰ, τὰ ὁποῖα κάμνουσιν ἄνθη, κάμνουσι και καρποὺς!

— Μάλιστα, Ἀντιγόνη, εἶπεν ἡ Σοφία' ἔάν, ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ ὠραία αὐτὴ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν βλέπεις τοὺς ἀγρούς ἐστολισμένους μὲ τόσα ἄνθη, ἐξέλθωμεν πάλιν μίαν αὐγὴν εἰς ἐκδρομὴν, θὰ ἴδῃς ὅτι ὄλα τὰ ἄνθη ἐξέλιπον, και ὅτι τὰ φυτὰ ὠριμάζουσι τοὺς καρποὺς των. Ἡ περιεργεία σου κινεῖται, ὅταν βλέπῃς τοὺς ἄγρους καρποὺς νὰ κρέμννται εἰς τὰ δένδρα και φαντάζεσαι τὴν εὐτυχή

ἐκείνην ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ὠριμάσων, δὲν ἐκινήθῃ ὅμως ποτε ἡ περιεργεία σου νὰ ἐξετάσῃς τόσα ἄλλα φυτὰ και δένδρα τὰ ὁποῖα παράγουσι καρποὺς. Διὰ τί τοῦτο ἀραγε μόνον διότι δὲν χρησιμεύουσιν εἰς ἡμᾶς, και ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀμαθὴς τὰ ὀνομαζεί ἀκάρπα.

— Λοιπὸν πᾶν φυτὸν ἀναποφευκτικῶς πρέπει νὰ κάμνῃ καρποὺς, Σοφία' δὲν ἔχει οὕτω; ἠρώτησεν ἡ Ἀντιγόνη.

— Βεβαίως' διότι ἐντὸς τῶν καρπῶν ὑπάρχουσι οἱ σπόροι, οἱ ὁποῖοι ὅταν σπαρῶσιν εἰς τὴν γῆν θὰ φυτρώσωσιν νέα φυτὰ, ὅμοια μὲ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παρήγαγον τοὺς καρποὺς, και οὕτω διαιωρίζεται ἐπὶ τῆς γῆς ἡ ὑπαρξίς τῶν φυτῶν.

ὡς βλέπεις, Ἀντιγόνη, ὑπῆρχεν ἀδικος, νομίζουσα ὅτι τὰ ἄνθη τὰ στολίζοντα τοὺς κήπους και τοὺς ἀγρούς δὲν χρησιμεύουν εἰμὴ διὰ νὰ κάμνῃς ἀνθοδέσμας. Φαντάσθητι, ἔάν μὴ κακοποιοὺς χεῖρ κατέστρεψεν ὅλην τὴν ποικιλίαν αὐτὴν τῶν ἀνθῶν ἀπὸ τῶν δένδρων τῶν κήπων μας μέχρι τῶν μικρῶν ἐκείνων τὰ ὁποῖα εἰς τοὺς ἀγρούς ἐπάτει, ὁποῖα δυστυχία! ὁπώρας δὲν θὰ εἶχομεν τὸ θέρος! ἀλλὰ ἄς ἴδωμεν ἀκόμη. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγρία φυτὰ τῶν ἀγρῶν ἤθελον μαραθῆ τὸν χειμῶνα, τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος ματαίως ἤθελον τρέξει εἰς τοὺς ἀγρούς διὰ νὰ εὐρῆς ἄνθη' οὕτε ἐν δὲν θὰ ὑπῆρχε, διότι τὰ φυτὰ, κατὰ στραφέντων τῶν ἀνθῶν των ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, δὲν ἤθελον ἀφήσει, καρποὺς και σπόρους, οἱ ὁποῖοι νὰ καταπέσωσιν εἰς τὴν γῆν, νὰ μείνωσιν ἐκεῖ τεθαμμένοι καθ' ὄλον τὸν χειμῶνα διὰ νὰ φυτρώσωσιν νέα φυτὰ και νὰ ἀνθίσωσιν νέα ἄνθη κατὰ τὴν ἀνοιξιν.

«Τοιοῦτος ἔχθεός τῆς κελλονῆς και τῆς χρησιμότητος τῶν ἀνθῶν, ἀγαπητή μου Ἀντιγόνη, εἶνε και τὸ ψῆχος. Ἐνθυμείσαι πόσον ὀρμῆς ἦταν ὁ παρελθὼν χειμῶν και πρὸ πάντων κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρτίου, ὅτε τὰ ὀπωροφῶρα δένδρα κάμνουσι τὰ ἄνθη των' τὸ ὄρμη ἐκεῖνο ψῆχος ἐμάρανεν ἀπειρα ἄνθη τῶν δένδρων, και δι' αὐτὸ ἀκούεις τὸν πατέρα μας λέγοντα ὅτι κατεστράφησαν αἱ ὀπῶραι τοῦ κήπου μας, διότι κατεστράφησαν τὰ ἄνθη των.

«Αντιγόνη, τώρα έμαθες ότι όχι μόνον σὺ ζῆς, ἀνατρέφεται, ἐκπαιδεύεται διὰ νὰ γίνῃς μίαν ἡμέραν καλὴ μήτηρ καὶ νὰ ἀντικαταστήσῃς τὴν μητέρα σου, θαν φυγῇ ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτον, ἀλλὰ ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ ἐλάχιστον φυτὸν φυτρώνει, κῦξάνει, κάμνει τὸ ἄθος τοῦ, δένει τὸν καρπὸν τοῦ καὶ τοὺς σπόρους τοῦ, οἱ ὅποιοι εἶνε τὰ φίλτατά τοῦ τέκνα, διὰ νὰ πέσωσιν εἰς τὴν γῆν καὶ νὰ βλαστήσωσι νέα φυτά, τὰ ὅποια νὰ ἀντικαταστήσωσι τὴν μητέρα ἐκ τῆς ὁποίας ἐγεννήθησαν.»

Ἡ Ἀντιγόνη ἤκουε θαυμάζουσα τοὺς γλυκεῖς λόγους τῆς ἀδελφῆς τῆς. Τὴν νύχαιστησεν, ἐνηγαλίσθησαν ἀμοιβαίως καὶ ἐφιλόνωτο, ὅτε εἰσῆλθεν ὁ πατὴρ εἰς τὸν οἶκον τοῦ κηπουροῦ καὶ εἶδε τὴν τρυφερὰν ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῶν δύο κορασίων τοῦ. Ἀφοῦ δὲ ἤκουσε παρὰ τῆς μικρᾶς Ἀντιγόνης τὸ μάθημα τῆς βοτανικῆς τὸ ὅποιον τῆ ἐδίδαξεν ἡ Σοφία, συνεκινήθη καὶ ἐφίλησε καὶ αὐτὸς τὰ δύο κοράσια εἰς τὸ ἄθῳαν μέτωπόν των, καὶ οὕτω πλήρεις ζωηρότητας καὶ εὐθυμίας ἐπέστρεψαν ἐκ τῆς πρωΐνης ἐκδρομῆς καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸν οἶκόν των, φέροντες ἀνθοδέσμας καὶ τὸ καλάθιον πλήρες ἀνθῶν διὰ τὸν στέφανον τοῦ Μαίου.

ΜΙΑΤ. Π.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΠΟΥΛΗ

— Διατὶ ὁ παπούλης μας κάθεται εἰς τὸν ἥλιον ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ; ἤρωτα ὁ Ἰωάννης τὸν ὀλίγον μεγαλειότερον ἀδελφόν του Δημήτριον.

— Διότι τὸν ἀγαπᾷ· εἶνε παλαιὸς του φίλος.

— Παλαιὸς του φίλος;

— Βέβαια· σὺ καὶ ἐγὼ γνωρίζομεν τὸν ἥλιον ἀπὸ ἐννέα ἢ δέκα μόνον ἔτων, ἀφ' οἷου θῆλαθῆ ἐγεννήθημεν· αὐτὸς τὸν γνωρίζει ἐνενηκόντα δύο ἔτη τώρα, δι' αὐτὸ εἶνε παλαιὸς του φίλος.

— Ὁ καυμένος ὁ παπούλης πολὺ ἐγῆρασε πλέον!

— Ἰσα ἰσα δι' αὐτὸ τὸν ἀγαπᾷ περισσότερο τὸν φίλον τοῦ τὸν ἥλιον, διότι ὕστερον ἀπὸ ὀλίγον ἡμπορεῖ ν' ἀποχωρισθῇ διὰ παντός ἀπὸ αὐτόν.

ΔΙ. ΕΙ.

Ο ΥΑΚΙΝΘΟΣ

Ἰπῆγε μίαν φορὰν μικρὰ τις κόρη ὀνομαζομένη Ἀμαλία. Τὸ κοράσιον τοῦτο δὲν εἶχε μητέρα, ἀλλ' εἶχε μίαν μεγάλην ἀδελφὴν ὀνομαζομένην Εὐρυδίαν, ἣτις ἦτο διὰ τὴν μικρὰν Ἀμαλίαν τρυφερὰ ὡς μήτηρ καὶ φρόνιμος ὡς διδασκάλισσα.

Διότι εἶχε γίνεῖ ἡ διδασκάλισσα τῆς μικρᾶς ἀδελφῆς τῆς, μολοντί ἦτο μόλις δεκάεξ ἔτων, καὶ ἤξευρε τόσα μόνον ὅσα ἡμπορεῖ νὰ ἤξεύρῃ κόρη τοιαύτης ἡλικίας. Ἀλλ' ἤξευρε περισσότερα ἀπὸ τὴν Ἀμαλίαν. Καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ τὴν βοηθῇ. Ἡ Εὐρυδία ἦτο ἐπιμελής, σκεπτικὴ, παρστήσει τὰ πάντα, καὶ ἀπὸ ὅλα ἐξῆγεν ἓν ἐπιωφελες μάθημα. Εἶχε μάθει πρὸ πάντων τὴν ἀξίαν τοῦ καιροῦ ἀπὸ τὸ ἐξῆς περιστατικόν. Εἶχεν ἰδεῖ μίαν ἡμέραν εἰς μίαν γάστραν τῆς νὰ φῆται ἓν φυτὸν, καὶ συγχρόνως κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἤρχιζον νὰ κτιζῶσι μίαν οἰκίαν ἀπέναντι τῆς ἰδικῆς των.

Καθημέραν τὸ μικρὸν φυτὸν ἤξανε κατ' ὀλίγον, καὶ καθημέραν οἱ κτίσται ὕψωνον ὀλίγον τοὺς τοίχους τῆς οἰκίας. Ἀλλ' ἐνόησε οἱ κτίσται δὲν ἤρχοντο καὶ τότε αἱ ἡμέραι διήρχοντο ἀνωφελεῖς· οἱ τοῖχοι δὲν ὕψωνοντο οὔτε κατὰ ἓν ἐκατοστῆμετρον, ἐνῶ τὸ μικρὸν φυτὸν, ὅπερ ἐπιωφελεῖτο ὅλας τὰς ἡμέρας, κῦξανεν ἀδιακόπως.

Ἡ Εὐρυδία τότε ἠνόησεν ὅτι διὰ μίαν οἰκίαν, δι' ἓν ἄθος, ὡς καὶ διὰ κάθε πρᾶγμα χρειάζεται καιρὸς καὶ ἐργασία. Καὶ ἐπειδὴ ὅλοι ἔχομεν πολλὰ πρᾶγματα νὰ κάμωμεν, ἤρχισε νὰ διαλογίζηται τὰ ἐξῆς:

« Πρέπει, ἔλεγε κατὰ νοῦν, νὰ μοιράζωμεν τὴν ἡμέραν μας εἰς ὅλα τὰ καθήκοντά μας ἀκριβῶς καὶ νὰ μὴ χάνωμεν διόλου καιρόν. Εἴτε καλῶς εἴτε κακῶς μεταχειρισθῶμεν τὴν ὥραν μας, ἐκείνη παρέρχεται καὶ κατόπιν αὐτῆς ἀκολουθεῖ ἄλλη ὥρα, διὰ νὰ παρέλθῃ καὶ αὐτὴ ὡς ἡ πρώτη· τοιοῦτοτρόπως λοιπὸν ἡ ἑσπέρα εἶνε πλησίον τῆς πρωΐας, καὶ ἡ ἐνεστῶσα ἡμέρα, ἣτις καλεῖται σήμερον, θὰ παρέλθῃ καὶ θὰ ὀνομασθῇ χθές καὶ ἡ χθές δὲν ἐπαύεται πλέον. Ἀλλὰ ἐρχεται τὸ αὔριον, τὸ ὅποιον γίνεταί σήμερον,

«Ὁχι! Δὲν ἔγινε τὸ ἄθος μόνον διὰ νὰ κάμωμεν ἀνθοδέσμας.» (18. α. 67.)

ἔπειτα περὶ καὶ αὐτὸ, παρέρχεται καὶ πηγαίνει μὲ ὅλας τὰς ἄλλας ἡμέρας, αἵτινες ὀνομάσθησαν ὡς αὐτὸ: αὔριον, σήμερον, καὶ αἵτινες, ὡς αὐτὴ τώρα, ὀνομάσθησαν τὴν κλίνην των καὶ τέλος κατὰ τὴν ἐσθῆ- χθές.»

Μετὰ τὰς σκέψεις ταύτας ἡ Εὐρυδία ἐκάνονε τὰς ὥρας δι' ἑαυτὴν, ὡς καὶ διὰ τὴν μικρὰν Ἀμαλίαν. Ἠγείνοντο τὴν ἕκταν τῆς πρωΐας· ἐνεδύνοντο, προσήχοντο, ἔστρωνον τὴν κλίνην των καὶ τέλος κατὰ τὴν ἐσθῆ-

μην ὥραν ἤρχιζον νὰ ἐργάζωνται. Ἡ Εὐρυδικὴ ἔραπτεν, ἡ δὲ Ἀμαλία ἐμελέτα.

Εἶχον ὠρισμένην ὥραν δι' ἐκάστην ἐργασίαν, εἶχον ὠρισμένας καὶ τὰς ὥρας τῆς διασκεδάσεως· τὸ ἐσπέρως δὲ εὐρισκόν ὅτι ἐργάσθησαν πολὺ καὶ ὅτι διεσκέδασαν ἐπίσης πολὺ.

Μία πρὸ πάντων διασκέδασις τὰς νύχτας· χαρίστει περισσότερον. Ποία ἦτο νομίζετε!... Ἡξεύρετε τὸ μικρὸν ἐκεῖνα φυτὸν ἀπὸ τοῦ ὁποίου, καθὼς σὰς ἐδουγηθήθη, ἐδιδάχθη ἡ Εὐρυδικὴ τὴν ἀξίαν τοῦ καιροῦ. Λοιπὸν αὐτὸ ἠθροσε, ἠνοιξεν ὁ κάλυξ του καὶ διέχευεν ὠραίαν ἐνωδίαν ἦτο. . . εἰς ὕκινθος.

Ἐπειδὴ ἠγάπα πολὺ τὸν ὕκινθόν της ἡ Εὐρυδικὴ, ἀπεφάσισε νὰ κάμη μικρὸν κήπον εἰς μίαν ἀκρὰν τῆς αὐλῆς, καὶ ἐκεῖ ἐφύτευσε διάφορα ἄνθη, βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τῆς Ἀμαλίας. Καὶ ἡ περιποίησις τὴν ὁποίαν ἔκαμνον εἰς τὰ ἄνθη αὐτά, ἦτον ἡ καλλιτέρα των διασκέδασις.

Κάθε ἡμέρας μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐργαχείρου των καὶ τῆς μελέτης κτεθείανον εἰς τὸ κηπάριον, ἐξεργάζοντο τὰ βλιβερά χορτάρια, κατέστρεφον τοὺς σκώληκας καὶ τὰ ἄλλα ἔντομα τὰ ὁποῖα καταβιβρώσκουν τὰ ἄνθη, καὶ τὰ ἐπότιζον. Πόσον ὠραία κῆξαν ὅλα! ἀλλὰ ὁ ὕκινθος ὑπερέχειν ὄλων ἦτον ὁ βασιλεὺς τοῦ κηπαρίου!

Ἡ Εὐρυδικὴ ἠσθάνετο ἰδιαιτέραν κλίσην πρὸς αὐτὸν· τὸν εἶχεν ἰδεῖ τόσο μικρὸν· ἔπειτα τὸν ἐθεώρει καὶ εὐεργέτην της, διότι αὐτὸς τῇ ἐδίδαξε τὴν ἀξίαν τοῦ καιροῦ.

Ἀλλὰ μίαν ἡμέραν ὁ πατήρ των λαμβάνει ἐπιστολὴν τῆς νύμφης του, δι' ἧς τῷ ἀνθυγγελλῆν ὅτι ὁ υἱὸς της Μανώλης εἶχεν ἀρωστήσει· καὶ ὅτι ἐγενε μὲν καλὰ ἀλλ' ἐπειδὴ ἐστενοχωρεῖτο νὰ εἶνε μόνος παρεκάλει τὴν ἐξαδέλφην του Εὐρυδικὴν νὰ ὑπάγῃ νὰ τῷ κάμη συντροφίαν δι' ὀλίγας ἡμέρας.

Ὁ Μανώλης δὲν ἦτον εὐκολοκοινωνήτος, εἶχε κακὸν χαρακτῆρα, καὶ κανεὶς δὲν τὸν ἠγάπα· ἀλλ' ἡ Εὐρυδικὴ ἐσυλλογίσθη μόνον ὅτι ὁ ἐξαδελφὸς της ἦτο ἀσθενής, ὅτι εἶχεν ἀνάγκην βοηθείας καὶ ἠτοιμάσθη ν' ἀναχωρήσῃ.

Ἐν τοσούτῳ ἐλυπεῖτο διότι θὰ ἄφινε τὸν πατέρα της, καὶ προπάντων τὴν ἀδελφὴν της· ἦτις εἶχεν ἀνάγκην τόσης προσοχῆς καὶ προστασίας.

— Ἔστο ἡσυχος, ἀγαπητὴ μου Εὐρυδικὴ, εἶπεν ἡ Ἀμαλία ἐναγκαλιζομένη τὴν ἀδελφὴν της, ἐγὼ θὰ ἐργάζωμαι καὶ θὰ μελετῶ πολὺ κατὰ τὴν ἀπουσίαν σου ὡς νὰ ἦσο ἐδῶ· καὶ ὅταν ἐπανέλθῃς θὰ εὐχαρισθῆς ἀπὸ ἐμέ!

— Τὸ πιστεύω, ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ τοῦτο· πρέπει νὰ ἐργάζηται καὶ νὰ μελετᾷ κατὰ τὰς προσδιορισμένας ὥρας.

— Τί σημαίνει τοῦτο! φθάνει νὰ ἐργάζωμαι, ὅτι δὲν θὰ κάμω τὴν μίαν ἡμέραν τὸ κάμνω τὴν ἐπαύριον.

— Τὴν ἐπαύριον! λέγεις, μικρά μου; ἀλλὰ τὴν ἐπαύριον θὰ ἔχῃς ἄλλα καθήκοντα, τὰ ὁποῖα πρέπει ἐπίσης νὰ ἐκπληρώσῃς· καὶ τοιοῦτοτρόπως καταβεβρωμένη ἀπὸ ἐργασίας δὲν θὰ ἐκτελῆς οὔτε τὰ τῆς σήμερον οὔτε τὰ τῆς αὔριον.

— Καλὰ! θὰ εἴμι πιση εἰς τὸν κανονισμόν μας: κάθε πρᾶγμα εἰς τὴν ὥραν του, καὶ κάθε ὥρα δι' ἕκαστον πρᾶγμα.

— Πρόσεξε λοιπὸν, μικρά, νὰ ἐκτελῆς τὰ καθήκοντά σου, διότι ὅταν ἔλθω ὁ ὕκινθος θὰ μοὶ τὸ εἴπῃ.

— Πῶς! εἶπεν ἐκπληκτος ἡ Ἀμαλία, ὁ ὕκινθος θὰ σοὶ τὸ εἴπῃ! . . .

Ἀλλ' ἡ Εὐρυδικὴ δὲν ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην.

Αἱ πρώται ἡμέραι τῆς ἐφάνθησαν λίαν μελαγχολικαί. Δὲν εἶχε πλέον τὴν ἀδελφὴν της πλησίον της νὰ τῇ ὁμιλῇ περὶ τῶν πρᾶγματων· ἡ σιωπὴ δὲ τοῦ μεγάλου δωματίου τὴν ἔκαμνε νὰ αἰσθάνηται περισσότερον τὴν μοναξίαν της.

Ἐπὶ τέλους τόσο πολὺ ἐστενοχωρήθη, ὥστε παρεκάλει τὸν πατέρα της νὰ προσκαλέσῃ τὴν μικρὰν γείτονα Ἑλένην διὰ νὰ ἐργάζωνται μαζὶ· ὁ πατήρ τὸ παρεδέχθη, διότι ἡ Ἑλένη ἦτο καλὸν κοράσιον, εὐθυμον καὶ καλὴ σύντροφος· ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἐγνωρίζε τὴν ἀξίαν τοῦ καιροῦ καὶ ἔκαμνε ὅτι ἠθελεν, ὅταν τὸ ἠθελεν, ὅπως ἡ ἰδιοτροπίαι της

καὶ ἡ φαντασιοπληξία της τῆς τὸ ὑπεργόρευον.

Τὴν πρώτην ἡμέραν ἡ Ἀμαλία προσεπάθησε νὰ πείσῃ τὴν Ἑλένην νὰ ἐργασθῆν μετὰ τῆς· ἡ Ἑλένη εἶπεν ὅτι ἦτο πολὺ μονότονον καὶ ἐνοχλητικόν· ἡ Ἀμαλία εἶπεν ὅτι ἄμικρὸν συνειθίσουν θὰ εἶνε εὐχάριστον· ἀλλ' ἐπὶ τέλους παρετῆθη ἀπὸ τὴν Ἑλένην, καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἤρχισαν νὰ ἐργάζωνται ἡ νὰ παίζουσαν κατὰ τὴν ὁρεξίν των. Ἐπειτα ὅτε παρετῆθη ὅτι παρέλειψε κανὲν μάθημα, ἤρχισε νὰ ἐργάζηται μέχρι τῆς ὥρας τοῦ ὕπνου χωρὶς ν' ἀναπαυθῆ διόλου, καὶ ἐπειδὴ ὅλα τὰ πρᾶγματα ἔκειναν ὀπίσω καὶ αἱ προσδιορισμέναι δεκαπέντε ἡμέραι παρήλθον καὶ τὰ καθήκοντά της ἔκειναν ἀνεκτέλεστα, ἤρχισε νὰ ἐργάζηται δραστηρίως καὶ κατὰ τὰς τελευταίας μάλιστα ἡμέρας δὲν διεσκέδασε διόλου.

Καὶ τὰ ἄνθη τί ἀπέγειναν καὶ τὸ κηπάριον;

Μεθ' ὅλας τὰς προσπάθειάς της ἡ Ἀμαλία δὲν κατόρθωσε νὰ ἐκτελέσῃ ὅλα της τὰ καθήκοντα.

Ὅταν δὲ μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἐπανῆλθεν ἡ Εὐρυδικὴ πόσῃν χαρὰν ἠσθάνθη, πῶς τὴν ἐθλίβεν εἰς τὰς ἀγκάλας της.

Ἀλλὰ ἡ Εὐρυδικὴ ἐξετάζουσα τὴν Ἀμαλίαν μετὰ τὴν προσοχὴν καὶ τρυφερότητα μητρὸς παρετῆρησεν ὅτι ἦτον ὀλίγον ὠχρὰ, ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν κόκκινοι ὡσάν νὰ εἶχε πυρετόν.

— Μήπως εἶσαι ἀσθενής; τὴν ἠρώτησεν.

— Ὄχι!

— Ἀλλὰ διατί εἶσαι τόσο καταβεβλημένη;

— Διότι ἐργάσθη πολὺ.

— Μήπως καὶ ὅταν ἦμην ἐδῶ δὲν ἐργάζεσο! διατί καὶ τότε δὲν ἐκουράζεσο;

— Ἡ Ἀμαλία δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἀπέστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς της, καθὼς ὅταν δὲν ἠξεύρομεν τί ν' ἀπαντήσωμεν.

Ἡ Εὐρυδικὴ τὸ παρετῆρησε τοῦτο καὶ λαβοῦσα τὴν Ἀμαλίαν ἀπὸ τῆς χειρὸς ἐβάδισε πρὸς τὸν κήπον ὅπου ἡ Ἀμαλία δὲν εἶχεν ὑπάγει ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν.

Ἐνεθυμῆθη τότε τοὺς λόγους τῆς ἀδελφῆς

της, τοὺς ὁποίους τῇ εἶχεν εἰπεῖ κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεώς της: «ὁ ὕκινθος θὰ μοὶ τὸ εἴπῃ, ἐάν ἐτήρησας τὸν κανονισμόν.» Ἐνόμισεν ὅτι ἡ Εὐρυδικὴ σκοπὸν εἶχε νὰ ἠρώτα τὸν ὕκινθον, καὶ ἡ καρδία της ἤρχισε νὰ πάλῃ. «Ἀλλὰ τὰ ἄνθη δὲν ὁμιλοῦν;» ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἡ Ἀμαλία, «ὁ ὕκινθος δὲν θὰ εἴπῃ τίποτε καὶ ἡ ἀδελφὴ μου οὐδὲν θὰ μάθῃ.» Καὶ προσεπάθει οὕτω σκεπτομένη νὰ καθησυχάσῃ ἑαυτήν. Ἀλλ' ὅταν ἐφθασαν ἐνώπιον τοῦ κηπαρίου, ἀλλοίμονον! τί βλέπουσιν; ὅλα τὰ ἄνθη μαραμμένα καὶ τὸν ὕκινθον ξηρὸν καὶ χωρὶς ἄνθι!

— Ὁ καυμένος ὁ ὕκινθος! ἐφώνησεν ἡ Εὐρυδικὴ μετὰ λύπης.

— Ποῖος τὰ ἔκαμνε αὐτά; εἶπεν ἡ Ἀμαλία ἀγανακτοῦσα.

— Σὺ βεβαίως!

— Ἐγώ;

— Σὺ, διότι δὲν ἐργάσθη μετὰ τῆς, ἔχασες τὸν καιρὸν σου, καὶ δὲν εὗρες πλέον καιρὸν νὰ ποτίσῃς τὰ ἄνθη καὶ ὅλα ἐμαράνθησαν καὶ ὁ ὕκινθος ἀκόμα, τὸν ὁποῖον ἠγάπων περισσότερον τῶν ἄλλων!

Πραγματικῶς σκώληκες, κάμψαι πράσιναι καὶ ἄλλα ἔντομα ἦσαν ἐπάνω εἰς τὰ ἄνθη.

— Ἄχ! συγχώρησον μοι, ἀδελφὴ μου, διὰ τὴν λύπην, τὴν ὁποίαν σοὶ προξενῶ. Ἐλησμόνησα τὸν κανονισμόν· διὰ νὰ διορθώσω δὲ τὸ σφάλμα μου ἐργάσθη ἀδικήτως.

— Καὶ ἄσπες ἐρῆμα τὰ ἄνθη.

— Ναί.

— Καὶ ἠσθάνησαι!

— Ναί.

— Τουλάχιστον ἔκαμες τὰ καθήκοντά σου;

— Ὄχι.

— Κατόρθωσα; νὰ κερδίσῃς καὶ τὸν καιρὸν τὸν ὁποῖον ἔχασες;

— Ὄχι!

Εἰς τὴν σκληρὰν ταύτην ἀκρίβην ἡ Ἀμαλία ἔκλαυσε πολὺ· ἡ Εὐρυδικὴ ἰδοῦσα τὴν μετάνοιάν της ἤρχισε νὰ τὴν παρηγορῇ.

Καὶ ὁ δυστυχὴς ὕκινθος, ὅστις τῇ εἶχε διδάξει τὴν ἀξίαν τοῦ καιροῦ ἦτον ἐκεῖ μαραμμένος.

Αἱ δύο ἀδελφαὶ ἤρχισαν νὰ καθαρίζωσι τὰ έντομα, τὰ ὁποῖα τὸν κατήνησαν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, τὸν ἐπότισαν, τὸν ἐπεριποιήθησαν πολὺ.

Θὰ ἀναλάβῃ; Θὰ ξαναβῆσῃ, μικροὶ μου ἀναγνώστα; — Τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν τάξιν, τὴν ὁποῖαν θὰ κρατήσῃ ἡ Ἀμαλία καὶ τὰς περιποιήσεις, τὰς ὁποῖας θὰ τῷ κάμνῃ. . . ἐν τῇ τῆσῃ τὸν κανονισμὸν.

ΜΑΡΙΑ ΔΙΒΑΝΙΟΥ.

ΜΟΝΟΣ ΤΟΥ ΘΑ ΤΟ ΦΑΓΗ;

— Στάσου, στάσου λιγάκι, Μπάρμπα-Μανώλη, νὰ ἴδωμε τὴ ζωγραφίαν! . .

Ταῦτα ἔλεγον τρία παιδάκια ὁδηγούμενά εἰς τὸ σχολεῖον ὑπὸ καταλεύουσι γέροντος ὑψηλοῦ. Προσεκολληθήσαν δὲ ἐπὶ τῆς θυρίδος ἐμπαικτικῆς καταστήματος τῆς ὁδοῦ Αἰόλου, καὶ ἐβλεπον τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν βλέπετε καὶ εἰς, μικροὶ ἀναγνώστα, διότι ἔχον σὰς τὴν μεταφέρωμεν εἰς τὰς στήλας «τῆς Διαπάλασης». Τόσον δὲ εἶχον τὰ περίεργα παιδάκια πλησιάσει εἰς τὰς ὑέλους, ὥστε αἱ ἀναπνοαὶ τῶν τὰς ἐθάμβωναν καὶ ἠναγάζοντο νὰ τὰς καθαρίζωσι διὰ τοῦ ἀγκῶνος τῶν. . .

— Ἦτύχα νὰ μὴ σπάττετε τὰ γυαλιὰ καὶ ἔχομε σκοτούρας! ἐφώναξεν ὁ γέρον. . .

— Τί εἶν' αὐτὴ ἡ ζωγραφία; ἠρώτησε τὸ ἐν.

— Ἐμέναξωτῆς σὺ, γραμματισμένος ἀνθρώπος; ἀπήνησεν ὁ Μπάρμπα-Μανώλης. . . Νά... ἓνα παιδί σάν κ' ἐσὰς, φορεῖ περικεφαλαίαν καὶ σπαθὶ τῆς ἐθνοφυλακῆς, τρώγει ἓνα μεγάλο κομματι ψωμι καὶ γύρω του στέκουν ἢ πάπιες καὶ τὸν καρπαζοῦν. . .

— Γιατί, Μπάρμπα-Μανώλη, δὲν τρώνε καὶ αὐταὶ; ἠρώτησε τὸ μεγαλειτερον.

— Διότι δὲν ἔχουν. . . Τέτοιος εἶν' ὁ κόσμος, παιδιὰ μου! ὁ ἓνας νὰ ἔχῃ μὲ τὸ παρπάνω καὶ οἱ πολλοὶ νὰ μὴν ἔχουν τίποτε ἓνας τρώγει καὶ δέκα κυττάζουν. . .

— Γιατί λοιπὸν αὐτὸς ποῦ εἶνε ἓνας καὶ ἔχει τόσο πολὺ δὲν δίνει καὶ εἰς τοὺς ἄλλους; ἠρώτησε τὸ μεσαῖον.

— Ἄν ἦτο, παιδί μου, τέτοιας καρδιάς

ἀνθρώπος, καὶ ἂν ἔδινε ὅ,τι ἔχει σὲ ὄσους δὲν ἔχουν, θὰ ἦτο καὶ αὐτὸς σάν κ' ἐμένα! δὲν θὰ εἶχε τίποτε.

— Ἦθελες νὰ ἔχῃς τώρα, Μπάρμπα-Μανώλη, ὅσα εἶχες ὅταν ἦτοιν νέος; ἠρώτησε περιέργως τὸ μεγαλειτερον. . .

— Ναι, παιδί μου. . .

— Γιατί;

— Διὰ νὰ τὰ ξαναμοιράσω, παιδί μου, σὲ ὄσους δὲν ἔχουν καὶ δὲν ἔμπορουν νὰ ἐργασθῶν ὅπως ἐγώ. . .

— Τί κακὸ παιδί νὰ μὴ δίνῃ νὰ φάνε κ' ἡ πάπιες;! ἀνέκραξε τὸ μεσαῖον.

— Τὸ λοιπὸν σάν δὲν τοὺς δίνει πρέπει νὰ τ' ἀρπάξουν!! εἶπε τὸ μικρότερον, λαθὸν στάσιν ἀπειλητικὴν καὶ γενόμενον καταπύρφυρον.

— Ὅχι παιδάκι μου, ἡ βία δὲν εἶνε καλὸ προῆγμα, ὅταν ὁ ἓνας εἶναι κακὸς δὲν πρέπει ὁ ἄλλος νὰ γίνετα χειρότερος. . . ἐκείνον ποῦ δὲν δίνει εἰς τοὺς πτωχοὺς τὸν τιμωρεῖ ὁ Θεός, ἐκείνον ποῦ κλέπτει τὸν τιμωρεῖ καὶ ὁ Θεός καὶ τὸ δικαστήριον. . .

— Ἄ! γι' αὐτὸ, Μπάρμπα-Μανώλη, ἐκείνον ποῦ ἀρπάξε μιά ἡμέρα ἀπὸ τὸ φούρο τῆς γειτονιάς μας μία πῆτα τὸν ἐπέγαν φυλακῆ;

— Ἐγὼ νὰ ἦμουν πάπια θὰ ἔκανα μία χὰ π. . . καὶ θὰ τοῦ ἀρπάξα τὸ ψωμι ἀπ' τὰ χέρια. . . ἐπανελάβε ζωηρῶς τὸ μικρόν.

— Ἐλα τώρα, πάμε, εἶπεν ὁ γέρον, καὶ πέρασεν ἡ ὄρα, θὰ σὰς μαλώτῃ ὁ δάσκαλος. Καὶ ἐπροχώρησε κρατῶν τὰ δύο διὰ τῶν χειρῶν του, ἀλλὰ τὸ τρίτον τραβῶν τὴν φουστανέλλαν του εἶπε μὲ ὕφος καὶ τόνον θλιβερόν:

— Μπάρμπα-Μανώλη! σάν χορτάση θὰ τοὺς δώσῃ ὅ,τι περισσεύσῃ;. . .

— Ὅχι τοὺς δώσῃ. . .

— Νά! ποῦ θὰ τοὺς δώσῃ, ἀνέκραζον τὰ τρία μὴ φωνῇ, καὶ σὺ μὰς ἔλεγες προτῆτερα πὼς δὲν θὰ τοὺς δώσῃ, κακέ!!

— Ναι, θὰ τοὺς δώσῃ ἀλλὰ ἀφοῦ χορτάση πρώτα! μὰ δὲν μ' ἐρωτᾶτε καὶ διατί θὰ τοὺς δώσῃ τὰ περισσεύματα;

— Γιατί, Μπάρμπα-Μανώλη, γιατί;

— Διὰ νὰ παχύνουν, μάτια μου, νὰ τῆς

φάρ. . . ὅ,τι ἔδωκε θὰ τὸ πάρῃ μὲ τὸν τόκο. Καὶ ἐξηκολούθησαν τὴν ὁδόν, αὐτὰ μὲν

ἐρωτῶντα, ὁ γέρον δὲ ἀπαντῶν ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἠκούσαμεν τὴν συνέχειαν τῆς συν-

«Τέτοιος εἶν' ὁ κόσμος: ἓνας τρώγει καὶ δέκα κυττάζουν.»

διαλέξεως, όπως την μεταδώσωμεν εἰς τοὺς μικροὺς μας ἀναγνώστας. Δ. ΓΡ. Κ.

ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ*

ἰκρωνθηθεὶς ἐνώπιον τῶν συμμαθητῶν του τὸν προπαραβόλοντα μῆνα Μάρτιον.

Ἀφήσατε μόνον τὸν Μανώλη νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν του κατεντροπιασμένος ὡπὸν ἔνοχος ὅπου εἶνε· ἄς μὴν ὑπάγῃ κανεὶς μαζί του· οἱ κακοὶ δὲν εἶνε ἀξιοὶ νὰ ἔχουν φίλους· ἰδέτε τον πὺς πηγαίνει δειλὰ δειλὰ καὶ δὲν τολμᾷ νὰ κρατήσῃ ὄρθην τὴν κεφαλὴν του· ἤξεύρει ὅτι τὸν περιμένει τιμωρία· ἤξεύρει ὅτι ὅποιος μάθει τὴν διαγωγήν του θὰ τὸν κατηγορήσῃ· θὰ εἴπῃ: «τί σκληρόκαρδο παιδί! θὰ γίνῃ κακὸς ἄνθρωπος» καὶ δὲν θὰ εὐρεθῇ κανεὶς νὰ εἴπῃ δύο λόγους καλοὺς δι' αὐτόν· ὅλοι θὰ τὸν κατηγοροῦν· καὶ πρῶτα πρῶτα ὁ ἴδιος ἑαυτός του. Μία φωνὴ θὰ τοῦ λέγῃ ἀπὸ μέσα· «εἶσαι σκληρὸς» ἀφ' οὗ μόνον αὐτὸ τὸ κακὸν ἤμπορεῖς νὰ κάμῃς καὶ τὸ ἔκαμες, ἄβριον, φθάνει νὰ ἤμπορέσῃς μόνον, θὰ κάμῃς πολὺ μεγαλιότερα. Εἶσαι κακός· καὶ κἄτι χειρότερον, εἶσαι ἀπάνθρωπος· εἶσαι ἀξιωματικὸς ψυχῆ.»

Αὐτὴν τὴν φωνὴν τὴν γνωρίζομεν ὅλοι μας—ἴσα ἴσα αὐτὸ ἔλεγε σήμερον ὁ διδάσκαλος—λέγεται *συρτεῖσθαι*· εἶνε ἡ ἴδια φωνὴ ἡ ὁποία τώρα μᾶς λέγει: «Σεῖς ἐκάμετε τὸ χρέος σας· ἐπήγατε εἰς τὸ σχολεῖόν σας· δὲν ἔχασατε τὸν καιρὸν σας ὡς αὐτός· δὲν ἀνησυχῆσατε κανένα· καὶ, ἂν τὸ ἐσπέρας διηγῆθητε εἰς τοὺς γονεῖς σας τὸ αἴτιον τῆς μικρᾶς ἀργοπορίας σας, θὰ σας ἐναγκαλισθοῦν, θὰ σας φιλήσουν, θὰ σας εἴπουν: Εὐγε! εὐγε!» ἡ φωνὴ αὕτη μᾶς λέγει: «σεῖς ἐσώσατε ὅ, τι

ἐκείνος ἐζήτηε νὰ καταστρέψῃ, μερικὰ ἀθῶα πλάσματα, μερικὰ ἀδύνατα πλάσματα· ὅσον ἄνθρωπος εἶνε ἐκεῖνος ὁ ὅποιος βλέπτει τοὺς ἀδύνατους τόσον εὐγενὴς εἶνε ὅστις τοὺς ἀπεισιπίζει· δὲν τὸ ἔλεγε σήμερον τὸ μάθημά σας; εἴθε ἀξιέπαινοι, θὰ γίνετε καλοὶ ἄνθρωποι.»

Τὴν φωνὴν ταύτην δὲν τὴν ἀκούομεν ὅλοι μας; δὲν αἰσθανόμεθα γεμάτο χαρὰν τὸ στήθος μας;

Τί τὸν εἶχον βλάψῃ αὐτὸν τὰ πτηνὰ; καὶ βλέπτουν ποτὲ κανένα; ὁ πατέρας μου μοῦ ἔλεγε προχθὲς ὅτι αὐτὰ κάμνουν εὐεργεσίαν εἰς τοὺς γεωργούς, διότι ἐκλέγουν ὡς τροφήν τὸν τοὺς βλαβεροὺς σκώληκας καὶ τὰ καταστρεπτικὰ ἔντομα· εἶνε ἀπάνθρωπια νὰ βλέπτωμεν αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶνε ἡ χαρὰ μας, τὰ ὁποῖα εὐχαριστοῦν τοὺς ὀφθαλμούς μας μετὰ τὸ χρῶμα τοῦ πτερώματός των, καὶ μαγύσουν τὴν ἀκοήν μας μετὰ τὸ γλυκὺ κελᾶδμά των· τὰ φονεύομεν διότι πετοῦν εἰς τὰς στέγας μας, εἰς τὰς καπνοδόχους μας νὰ κτίσουν τὴν φωλεάν των, καὶ εἰς τὰ παράθυρά μας διὰ νὰ μᾶς φωνάζουν: ἔμπνᾶτε, μικροὶ μας φίλοι;

Ἄς ἀφήσωμεν ἡσυχὰ τὰ πτηνὰ· μετὰ εἰς μίαν προσευχὴν λέγει: ὁ Θεὸς φροντίζει διὰ τὰ πτηνὰ· ἡμεῖς λοιπὸν πρέπει νὰ καταστρέψωμεν ἐκεῖνα διὰ τὰ ὁποῖα φροντίζει ὁ Θεός; ἄς μὴ παρεμβαίνωμεν μεταξὺ μᾶς μητρὸς καὶ τῶν τέκνων τῆς· μετὰ ποῖον δικαίωμα κρημνίζομεν ἢ ἀρπάζομεν τὴν φωλεάν τὴν ὁποῖαν ἔκτισαν μετὰ τόσον κόπον καὶ τόσας ἐλπίδας; ἡμεῖς θέλομεν τὴν ἐλευθερίαν μας, καὶ ὁμοῦ ἀφαιροῦμεν τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν, τὰ φυλακίζομεν ἐντὸς κλωβίου, τὰ βλέπομεν νὰ τήλωνται μετὰ εἰς τὰ σίδερα τῆς φυλακῆς των, καὶ ἀκούομεν διασκεδάζοντες τὸ τραγοῦδι τῆς σκλαβιάς των γεμάτο πόνον καὶ πικρίαν· ὅρα τὰ διασκεδάσεις νὰ διασκεδάζωμεν μετὰ τὸν πόνον τοῦ ἄλλου! Μετὰ ποῖον δικαίωμα ὁ κυνηγὸς φονεύει καὶ βλέπει πρὸ τῶν ποδῶν του νὰ σπαίρῃ τὸ δυσχερὲς πτηνόν;

ἔχω παρατηρημένον ὅτι ὅσοι βλέπτουν τὰ πτηνὰ ἔχουν ὅλοι κακὴν ψυχὴν· παρά-

* Σ. τ. Δ. Εὐχαριστῶς δημοσιεύομεν τὸν λόγον τοῦ μικροῦ Δημητράκη ἀφ' οὗ ὄχι μόνον χίλιοι, ὡς εἰχομεν ἡμεῖς, ἀλλὰ χίλιοι διακόσιοι δεκατρεῖς ἔγραψαν ἡμῖν παρακαλοῦντες νὰ δημοσιεύσωμεν αὐτόν. Ἦρίνομεν ἀνωτέρους παντὸς ἱεαίνου τοὺς νεαροὺς τοῦτους φίλους μας διὰ τὴν προθυμίαν ταύτην καὶ τὸ ἐνδ. ἀρέον ὅτι ἐδεῖξάν ὑπὲρ τοῦ μικροῦ ἥρωός μας Δημητράκη τοῦτο μαρτυρεῖ ὅτι ἔχουσι καρδίαν καὶ ὅτι ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ θὰ τὸν μιμηθῶσι. Ἀποδέμεθα μόνον ὑπερβολικῶς μὴ δυνάμενοι νὰ καταστήσωμεν καὶ εἰς τὸ κοινὸν γνωστὰ τὰ πλήρη φιλομαθεῖας ταῦτα ὀνόματα.

δειγμα ὁ Μανώλης· ποῖος τὸν ἀγαπᾷ εἰς τὸ σχολεῖον; Κανεὶς ἐνθυμηθῆτε καὶ ὅλους τοὺς ἀτάκτους τοῦ σχολείου.

Καὶ πραγματικῶς διὰ νὰ μὴν ἀγαπᾷ τις τὰ πτηνὰ πρέπει νὰ μὴν ἔχη καρδίαν· πρέπει νὰ ἦνε ὄβριον· μόνον ἓνα ὄβριον δὲν συμπονεῖ καὶ δὲν συγινεῖται ἀπὸ τὸ μαγευτικὸν κελᾶδμά των.

Ὄχι! ἡμεῖς δὲν θέλομεν νὰ ἤμεθα κακοὶ· καὶ δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ὑπερασπιζώμεθα τὰ πτηνὰ! "Ὄχι μόνον ἡμεῖς νὰ μὴ τὰ βλέπτωμεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους νὰ πειθωμεν ἢ νὰ ἐμπυδιζώμεν. Κάτω τὰ κλωβία! ἄς γίνωμεν ἐπὶ τέλους ἐν καλὸν παράδειγμα! Ποῖος μᾶς λέγει ὅτι δὲν θὰ μᾶς μιμηθῶν ὅλα τὰ παιδία; καὶ τότε τί εὐτυχία! Ζήτω ἡ ἐλευθερία!.. ἀλλὰ ὄχι μόνον δι' ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ πτηνὰ. Εἴθε ὅλοι σύμφωνοι; Βεβαίως· ἤξεύρω τὴν ἀπάντησίν σας χωρὶς νὰ μοῦ τὴν εἰπῆτε· παιδία μετὰ καρδίαν σὰν τὴν ἰδικήν σας εἶνε πάντοτε σύμφωνα διὰ μίαν καλὴν πράξιν.

Θάρρος! ἄς ἀρχίσωμεν τὸ στάδιόν μας μετὰ καλὰς πράξεις καὶ θὰ γίνωμεν καλοὶ ἄνθρωποι· ποῖος μᾶς λέγει ὅτι ὁ Θεὸς ἐπλασε τὰ πτηνὰ διὰ τὴν ἰδιοτροπίαν των ἀνθρώπων; Ζήτησαν τὰ πτηνὰ! ἄς προσπαθῶμεν ὡσεὶ ἡ φωνὴ των δι' ἡμᾶς νὰ μὴν εἶνε μόνον μαγευτικὸν κελᾶδμα, ἀλλὰ καὶ ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης· ἄς γίνωμεν ἀξιοὶ ν' ἀκούωμεν πάντοτε τὴν γλυκειάν ταύτην φωνὴν ἥτις τώρα μᾶς φωνάζει εἰς τὰ στήθη μας «Εὐγε! εὐγε!» (*Ζωηραὶ ἐπενουημῖαι καὶ περαταμένα χειροκροτήματα ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν*).

Ἑστενογράφησε

ΑΙΜΥΛΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΗΝΟΣ.

ΔΕΝΔΡΑ ΚΑΙ ΑΝΘΗ

Κατὰ μίαν ὥριαν πρωΐαν τῆς ἀνοιξέως, ὁ κύριος Εὐγενιάδης μετὰ τὸν μικρὸν του υἱὸν ἐπεσκέφθη ἓνα κήπον. Τὸ παιδίον παρστήρει μετὰ πολλὴν προσοχὴν τὰ δένδρα καὶ τὰ ἄλλα φυτὰ.

— Διατί τοῦτο τὸ δένδρον εἶνε τόσον

ὠραῖον καὶ ἴσον; ἔλεγεν ὁ Νικηφόρος πρὸς τὸν πατέρα του; διατί τὸ ἄλλο δὲν τοῦ ὁμοιάζει;

— Διότι, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ, τὸ ἴσιωσαν, τὸ ἐστύλωσαν καὶ τὸ ἐκλάδευσαν· τὸ ἄλλο τὸ ἀφήσαν ἐκεῖ εἰς τὴν ἀκρὰν ἀπεριποίητον.

— Καὶ διατί τὰ ἄνθη αὐτὰ εἶνε τόσον ὠραία, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα μολονότι εἶνε ὁμοία μόλις ἤνοιξαν;

— Διότι τὰ ἐπεριποιήθησαν, καλλίτερον ἀπὸ τὰ ἄλλα.

— Εἰς ἓνα κήπον λοιπὸν ὅλα ἐξερτῶνται ἀπὸ τὴν περιποίησιν καὶ τὴν καλλιέργειαν, ἠρώτησεν ὁ Νικηφόρος;

— Μάλιστα, υἱέ μου, ἀπάντησεν ὁ πατήρ, καὶ τοῦτο εἶνε ἐν μάθημα δι' ἡμᾶς.

— Ποῖον, πάτερ μου;

— Σὺ ὁμοιάσεις πρὸς τὸ ὠραῖον τοῦτο δένδρον. Ἐάν δὲν σὲ ἀφήσω νὰ κάμῃς ὅ, τι τύχῃ, ἀλλὰ σοὶ λέγω τί πρέπει νὰ κάμῃς καὶ τί δὲν πρέπει, ἐάν σὲ περιποιούμαι ὡς τὸ ὠραῖον δένδρον καὶ τὰ ὠραία ἄνθη, ἐάν σὲ ὑποχρεώσω νὰ μάθῃς ὠφέλιμα πράγματα, καὶ ἐάν σὺ εἶσαι εὐπειθής, τότε καὶ μόνον θὰ ἤμπορέσῃς νὰ γίνῃς κακοφόρον δένδρον καὶ εὐώδες ἄνθος ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων.

Κ.

Η ΦΑΝΤΑΣΙΑ

Μικρὲ μου ἀναγνώστα ἡ μικρὰ μου ἀναγνώστριά, θέλω νὰ σὰς προτείνω νὰ παιζώμεν ἓνα παιγνίδάκι. Σὺ τώρα, — διότι ἐγὼ σὲ βλέπω μετὰ τὸν νοῦν μου, — κρατεῖς εἰς τὰς χεῖράς σου «τὴν Διάπλασιν» καὶ παρατηρεῖς τὰς εἰκόνας, καθὼς καὶ τὴν τελευταίαν σελίδα διὰ νὰ ἴδῃς ἐκεῖ τὸ ὄνομα σου μεταξὺ τῶν λυτῶν, ἂν τυχόν ἔλυσας κατὲν ἀνιγμά.

— Αὐτὸ λοιπὸν εἶνε τὸ παιγνίδι σας; καὶ ἐγὼ περιμένω τόσον ὥραν νὰ τ' ἀκούσω. Εἰπέτε το, σὰς παρακαλῶ, διότι εἶμαι πολὺ περίεργος. Τί νὰ τὴν κάμω λοιπὸν «τὴν Διάπλασιν» τὴν ὁποῖαν πραγματικῶς ἀναγνώσκω τώρα; θὰ μοι εἴπῃ ὁ μικρὸς ἀναγνώστης ἡ ἀναγνώστριά.

— Ὄ! κάμῃς ὅ, τι θὰ σοὶ εἴπω. Κλείσον τοὺς ὀφθαλμούς σου... Καλὰ! Εἰπέ μοι τῶ-

ρα, δύνασαι ακόμη να βλέπεις «τὴν Διάπλασιν» με κλειστούς ὀφθαλμούς;

— Σταθῆτε . . . Ναί, καί . . . τὴν βλέπω με τὸν νοῦν μου· ὅλα τὰ βλέπω . . . καὶ τὰς εἰκόνας καὶ τοὺς λόγους, ὡτάν νὰ εἶχον ἀνοικτούς τοὺς ὀφθαλμούς μου.

— Πολὺ καλὰ· ἀνοίξον τοὺς ὀφθαλμούς σου τώρα· ἔλθε· ἔμπρός εἰς τὸν καθρέπτην· κρᾶτησον τὸ καπέλον σου εἰς τὸ πλευρὸν σου οὕτως, ὥστε νὰ μὴ δύνασαι νὰ τὸ ἴδῃς κατ' ἄλλον τρόπον παρὰ μόνον εἰς τὸν καθρέπτην. Τὸ καπέλον αὐτὸ τοῦ καθρέπτου δὲν εἶνε τὸ ἀληθινὸν καπέλον σου, ἀλλὰ ἡ ἀντανάκλασις, ἡ εἰκὼν τοῦ καπέλου. Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ με «τὴν Διάπλασιν». Ὄταν κλείσῃς τοὺς ὀφθαλμούς σου, δὲν βλέπεις τὴν ἀληθινὴν «Διάπλασιν», ἀλλὰ τὴν εἰκόνα αὐτῆς.

— Νήπως ἔχω λοιπὸν κανένα καθρέπτην ἐντὸς τῆς κεφαλῆς μου, ὅπου βλέπω «τὴν Διάπλασιν»;

— Ὄχι, μικρὲ μου φίλε, δὲν ὑπάρχει καθρέπτης ἐντὸς τῆς κεφαλῆς σου· καὶ διαφέρει πολὺ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον συμβαίνει εἰς τὸν καθρέπτην ἀπὸ τὸ συμβαίνει εἰς τὴν ψυχὴν σου. Εἰς τὸν καθρέπτην δύναμεθα νὰ ἴδωμεν μόνον ἐκεῖνα τὰ πράγματα τὰ ὅποια θέτομεν ἔμπρός του, καὶ διὰ τοῦτο, ἂν ἀφαιρῆται τὸ καπέλον σου ἀπὸ τὸν καθρέπτην, δὲν τὸ βλέπεις πλέον ἐντὸς αὐτοῦ. Ἀλλὰ ἡ ψυχὴ δύναται νὰ ἀπεικονίσῃ τὴν εἰκόνα καὶ ἐκεῖνων τῶν πραγμάτων τὰ ὅποια οὔτε πλησίον μας εἶνε, οὔτε ἐνώπιόν μας, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ πολὺ μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς. Ἦμπορείς, λόγου χάριν, νὰ μοὶ εἶπῃς τί εἶνε κρεμασμένον εἰς τὴν αἴθουσάν σου, εἰς τὸν δεξιὸν τοῖχον;

— Ἡ φωτογραφία τοῦ πατρὸς μου καὶ τῆς μητρὸς μου· μοὶ φαίνεται ὡς νὰ τὰς βλέπω.

— Καὶ ἐντοσοῦτω δὲν εἶνε ἔμπρός σου· εἶνε εἰς τὴν αἴθουσαν. Ἀκόμη καί τι θὰ σ' ἐρωτήσω: τὸ γνωρίζεις τὸ σχολεῖόν σου;

— Τὸ σχολεῖόν ἂν γνωρίζω; ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει γωνία ποῦ νὰ μὴν τὴν ἤξυρω. Ἰδοὺ τὸ σχολεῖόν· ὅλα τὰ βλέπω με τὸν νοῦν μου. Ἰδοὺ τὰ κεφαλαῖα γράμματα τὰ ὅποια εἶνε ἐπάνω εἰς τοὺς τοίχους· ἰδοὺ καὶ ἡ ἔ-

δρα τοῦ διδασκάλου· μηδὲ οἱ πίνακες κλείπουν· ὦ! ἰδοὺ καὶ ὄλοι μου οἱ συμαθηταὶ με τὰς σάκκας των εἰς τὸν ὦμον.

— Ἀλλὰ μὴ λησμονῆς ὅτι εἶσαι πάντοτε εἰς τὴν θέσιν σου, εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ὅτι ὄλον αὐτὸ τὸ σχολεῖόν τὸ ἔχεις μέσα εἰς τὴν κεφαλὴν σου· καὶ ὄχι ἔμπρός εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου.

— Καλὰ λέγετε· τὸ σχολεῖόν εἶνε τόσον μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, καὶ ὅμως τώρα μοὺ ἐφάνη ὡς νὰ τὸ ἔβλεπον με ἀνοικτούς ὀφθαλμούς, ὡς νὰ ἦμην ἐκεῖ.

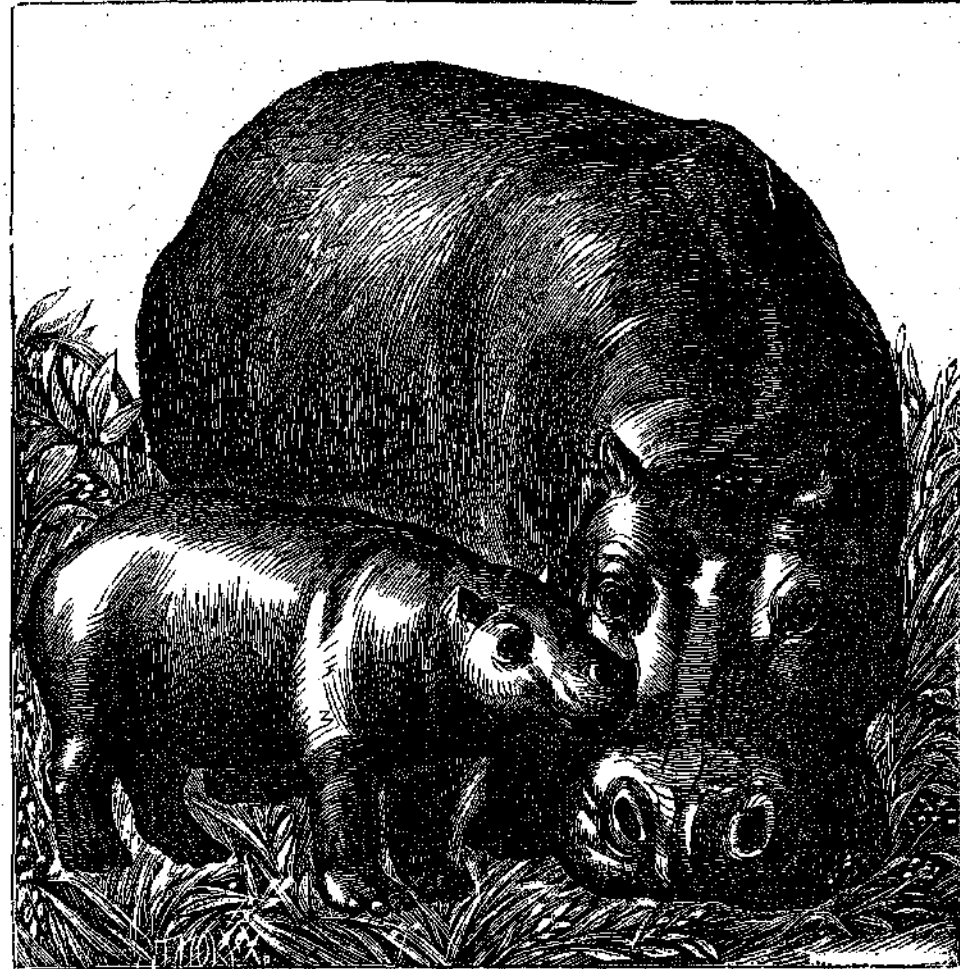
— Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ὑπάρχει διαφορὰ μεταξύ τῆς ψυχῆς σου καὶ τοῦ καθρέπτου σου; Ὁ καθρέπτης ἀπεικονίζει μόνον ὅ, τι ὑπάρχει ἐνώπιόν του, ἐνῶ ἡ ψυχὴ σου δύναται ν' ἀπεικονίσῃ ὅ, τι πράγμα θέλει καὶ ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ᾖ τὸ πρᾶγμα τοῦτο, ἀρκεῖ μόνον νὰ τὸ παρατήρησας προηγουμένως μίαν ἢ πολλὰς φορές. Ἄν τώρα θέλῃς νὰ σοὶ εἶπω καὶ τὸ ὄνομα τῆς δυνάμεως μετὰ τὴν ὁποίαν ἡ ψυχὴ μας ἠμπορεῖ καὶ βλέπει γνωστὰ μᾶς ἀντικείμενα καὶ χωρὶς νὰ εὐρίσκονται ἐνώπιόν της, ἡ δύναμις αὕτη λέγεται **Φαντασία**.

ΑΙΜΓΙΑΙΟΣ ΕΙΜΑΡΜΕΝΟΣ

Ο ΙΠΠΟΠΟΤΑΜΟΣ

Τὸ ζῶον ταῦτο εὐρίσκεται πλησίον τῶν ποταμῶν τῆς μέσης καὶ νοτίου Ἀφρικῆς καὶ ἰδίως παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Νείλου.

Ὁ ἰπποπόταμος εἶνε ζῶον παρμέγιστον· ἔχει μῆκος τριῶν καὶ πολλὰκις τεσσάρων μέτρων, ἀλλ' οὐδέποτε σχεδὸν φθάνει εἰς ὕψος δύο μέτρων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπειδὴ τὸ σῶμά του εἶνε ὀγκωδέστατον, οἱ δὲ πόδες του βραχυτάτοι, ἡ κοιλία του σύραται σχεδὸν εἰς τὴν γῆν. Μετὰ τὸν ἐλέφαντα καὶ τὸν βουβάλου ὁ ἰπποπόταμος εἶνε τὸ μεγαλύτερον ἐκ τῶν ἄλλων χερσαίων ζῶων. Ἡ ὑπερμεγέθης κεφαλὴ του καταλήγει εἰς ῥύγχος ἐξογκούμενον πρὸς τὰ ἄκρα ἀντὶ νὰ στενοῦται, ὅπως εἰς τὰ ἄλλα ζῶα. Τὸ στόμα του φθάνει σχεδὸν μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν του. Ὄπταν δὲ τὸ τερατώδες τοῦτο σῶμα, τὸ ὀπλισμένον διὰ φοβερωτάτων ὀδόντων, ἀνοίγεται

διὰ νὰ συλλάβῃ τροφήν, ὁμοιάζει πρὸς καταβόθραν ζῶσαν. Οἱ ὀφθαλμοὶ εἶνε μικροὶ καὶ ἐξογκωμένοι. Τὸ σύνολον δὲ τοῦ σώματός του εἶνε ὀγκώδες καὶ στρογγύλον καὶ στερίζεται ἐπὶ ποδῶν βραχυτάτων καὶ χονδροτάτων, τῶν ὁποίων ἕκαστος ἀπολήγει εἰς τέσσαρας δακτύλους φέροντας μακρὰς ὀπλάς. Ἡ οὐρὰ εἶνε βραχυτάτη καὶ φέρει ὀλίγας τρίχας. Ὁλόκληρον δὲ τὸ ὀγκώδες τοῦτο σῶμα τοῦ ἰπποποτάμου περιβάλλεται ὑπὸ δερμάτος ἀτρίχου, ὑποφαιῖου χρώματος κατὰ τὰς ἀρθρώσεις, καὶ περὶ τοὺς ὀφθαλμούς ἔχει διαποικιλίσεις ὑπερῦθρου χρώματος. Μικραὶ δὲ σταγόνες ὑποστάζουσι ἐκ τῆς ἐπιφανείας

τοῦ δερμάτος, τοῦ ὁποίου ἡ σκληρότης καὶ πηγύτης εἶνε αξιοσημείωτος καὶ δικαιολογεῖ πληρέστατα τὴν κατάταξιν τοῦ ζῴου ταύτου εἰς τὴν τάξιν τῶν Παχυδέρμων.

Οἱ ἰπποπόταμοι ζῶσι καθ' ὁμάδας παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν, καὶ ἐνδιατρίβουσι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐντὸς τῶν ὑδάτων. Εἰς τὴν ἕραν τὸ βίδισμά των εἶνε βαρὺ, ἀλλ' εἶνε λίαν εὐκίνητοι ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὅπου κολυμβῶσιν ἐξαιεῖσα καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν. Ὄταν κολυμβῶσι, μόνον τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς των ἀφίηται ἐκτὸς τοῦ ὕδατος διὰ νὰ δύνανται νὰ ἀναπνεύσων ἐλευθέρως, νὰ βλέπωσι καὶ νὰ ἀκοῦσων.

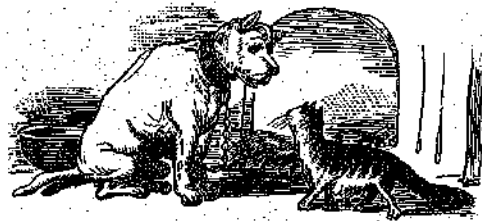
Όταν η νύξ πλησιάζει, ο ιπποπόταμος ξεέρχεται διά να ζητήσει τροφήν. Καίτοι δὲ ἡ μορφή του εἶνε τόσοσ εἰδεγθῆς, ὁ ιπποπόταμος δὲν εἶνε σαρκοφάγον ζῶον· ἀπ' ἐναντίας μάλιστα αἱ διαθέσεις του εἶνε λίαν εἰρηνικαί, καὶ μόλις γνωρίζει νὰ ὑπερκαπίζηται ἑαυτὸν κατὰ τῶν ἐχθρῶν του. Ἡ τροφή δὲ τοῦ ιπποποτάμου ἀποτελεῖται ἐκ φυτῶν καὶ ῥιζῶν διαφόρων δένδρων· καὶ τοῦτο εἶνε λόγος σπουδαιότατος, ἀναγκάζων τοὺς ἀνθρώπους τῶν μερῶν ἐκείνων νὰ ἐπιδιώκωσι τὴν καταστροφήν τῶν ιπποποτάμων, οἱ ὅποιοι προξενούσι μεγίστας ζημίας τρώγοντες καὶ καταπατοῦντες τὰ προϊόντα τῆς καλλιέργειας τῶν.

Τὰ κυνήγια τῶν ιπποποτάμων γίνεται κατὰ πολλοὺς τρόπους. Συνηθέστερον σκᾶπτουσι λάκκους βαθεῖς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ δ' ἢ συνθηεῖζι ὁ ιπποπόταμος νὰ διέρχηται· ταὺς λάκκους δὲ τούτους καλύπτουσι διά κλάδων δένδρων. Όταν τὴν νύκτα ὁ ιπποπόταμος ξεέρχεται ἐκ τοῦ ποταμοῦ, δὲν διακρίνει τὴν παγίδα καὶ πίπτει ἐντὸς τοῦ λάκκου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τῆ· εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐξέλθῃ. Ἄλλοτε δὲ πάλιν ἐπιτίθενται κατ' αὐτοῦ διά πυροβόλων ἢ καὶ διά τόξων, ἀλλὰ τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ κυνήγιου εἶνε λίαν ἐπικινδύων, καθόσον ὁ ιπποπόταμος μόνον εἰς τὴν καίλιαν καὶ μεταξύ τῶν μερῶν εἶνε τρωτός. Δυστυχία δὲ εἰς τὸν κυνήγῳ τὸν ὁποῖον ἤθελε καταρβῶσει νὰ προσθῆσῃ! Ὄναται νὰ τὸν διαμελίσῃ εἰς δύο διά τῶν ἰσχυρῶν του ὀδόντων.

Τὸ δέρμα καὶ οἱ ὀδόντες τοῦ ιπποποτάμου χρησιμεύουσιν εἰς τὴν βιομηχανίαν, τὸ δὲ κρέας του ἀποτελεῖ τροφήν περιζήτητον παρὰ τοῖς κατοικοῖς τῆς μεσημβρινῆς ἰδίας Ἀφρικῆς.

Οἱ ιπποπόταμοι εἶνε τὴν σήμερον πολὺ σπάνιοι ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἰδίως ἐν τῇ Κάτῳ Αἰγύπτῳ, ὅπου ὁ πολιτισμὸς εἶνε μᾶλλον ἀνεπτυγμένους. Ἀπ' ἐναντίας δὲ εἰς τὰ μέρη τοῦ ποταμοῦ τὰ εὐρισκόμενα πλησιέστερον πρὸς τὰς πηγὰς του, ἦτοι εἰς τὴν Νουβίαν καὶ Ἀβυσσινίαν ὑπάρχουσιν ἀκόμη παμπληθεῖς οἱ ιπποπόταμοι καὶ προξενούσι μεγάλας ζημίας εἰς τὴν καλλιέργειαν.

ΔΥΟ ΝΟΗΙΑΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑ

1. ΟΙ ΦΙΛΟΙ

Ἦτο μίαν φοράν ἕνας μέγας κύων ὁ ὁποῖος ἐφύλαττε τὴν οἰκίαν.

Ὁ κύων οὗτος ἦτο καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν δεδεμένος διά σιδηρᾶς ἀλύσουσιν πλησίον τῆς φωλεᾶς του καὶ ἐστενοχωρεῖτο πολὺ, διότι ἦτο πάντοτε αἰχμάλωτος καὶ μόνος.

Ἄλλ' ὑπῆρχεν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ μικρὰ τις γαλῆ πολὺ ὠραία, τὴν ὁποίαν ὁ κύων ἐγνώριζεν.

Ἡμέραν τινα ἡ Σερπετῆ — αὐτὸ ἦτο τὸ ὄνομα τῆς — ἦλθε πρὸς τὸν κύνα μιουλιζουσα, μιουλιζουσα μὲ πολὺ παραπονετικὴν φωνήν. Δὲν εἶχε πλέον διαθέσει νὰ παίξῃ, εὐρίσκειτο εἰς ἀνησυχίαν καὶ ἐραίετο ὅτι κατὶ τὴν ἐβρασίαν.

Τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ ὅτι ἠθάνετο ὅτι μετ' ὀλίγον ἐμελλε νὰ ἀποκτήσῃ ὠραία γατάκια, καὶ δὲν ἤξευρε ποῦ νὰ τὰ θέσῃ. Ὡς καλὴ μήτηρ, ἐπρονοεῖ περὶ τῶν τέκνων τῆς· καὶ ἐζήτει νὰ εὕρῃ κατάλληλον οἰκημα ἐντὸς τοῦ ὁποίου τὰ μέλλοντα μικρὰ τῆς νὰ ἔχωσι τὴν ἀνάπαυσίν των καὶ νὰ μὴ προσβάλλωνται ὑπὸ τοῦ ψύχους.

Ὁ μέγας κύων ἐμάντευσεν, ὡς φαίνεται, τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Σερπετῆς, διότι ἀμέσως εἰσῆλθεν εἰς τὴν φωλεάν του, ἐτακτοποίησε διά τῶν ποδῶν του τὴν ἐξ ἀχύρων κλίνην του, προσεκάλεσε κατόπιν τὴν μικράν του γαλῆν, καὶ ἄμα αὐτὴ εἰσῆλθεν, ἐκείνος ἐξῆλθεν, ἀφήσας αὐτὴν μόνην καὶ κυρίαν τῆς κατοικίας του.

Ἡ Σερπετῆ ἦτο πλέον πολὺ εὐτυχῆς, καὶ μετ' ὀλίγης στιγμῆς ἐντὸς τῆς φωλεᾶς τοῦ καλοῦ κυνὸς ἐγέννησε τὰ γατάκια τῆς. Καὶ ἐκεῖ μέσα τὰ ἐτρέφεν ζωὸς ὅτου ἐμεγάλωσαν. Καθ' ὅλον δὲ τὸν χρόνον τοῦτον ὁ εὐεργετι-

κὸς κύων ἐκαμᾶτο ἐξωθεν τῆς φωλεᾶς του χωρὶς οὐδ' ἀπαξ νὰ γουλλίσῃ.

Οὕτω λοιπὸν, ὅταν τὰ γατάκια ἐμεγάλωσαν καὶ ἠδυνήθησαν νὰ ἐξέλθωσι τῆς φωλεᾶς, ὁ καλὸς κύων δὲν ἦτο πλέον μόνος· εὐρέθη ἐν μέσῳ φίλων οἷτινες τὸν ἠγάπων, τὸν ἐθώπευον καὶ ἐπαίζον μετ' αὐτοῦ ὅλην τὴν ἡμέραν.

Τότε ὁ μέγας κύων μολονότι πάντοτε ἦτο αἰχμάλωτος δὲν ἐστενοχωρεῖτο πλέον, ἦτο εὐτυχῆς ἐν μέσῳ τῆς μικρᾶς οἰκογενείας, τὴν ὁποίαν εἶχεν εὐεργετήσει.

ΣΤΑΜΑΤΙΝΑ Π. Π.

2. ΤΟ ΠΑΙΔΙΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Πεταλοῦδα, πεταλοῦδα, μὲ πτερὰ ζωρασιστὰ, Στὰ τριαντάφυλλα ἐπάνω τί πετᾷς τὰ φουντωτά; Μήπως ψίχρη γιὰ ὄροσπλα εἰς λουλοῦδια καὶ πετᾷς; Καὶ νὰ κόμης καὶ οὐ μέλι σάν τὴ μέλισσα ζητᾷς;

Πεταλοῦδα, πεταλοῦδα, γιατί φοβῆσαι καὶ πετᾷς; Κεὶ σὰ χόρτα ποῦ πλαγιάζει τὸ ἀρνίδέν σαματᾷς; Ὅλο τρέχεις, πεταλοῦδα, ἀνεπητὴ καὶ κηδοχτῆ, Μὰ ἡ μέλισσα δὲν παίζει, εἶνε γνωστικὴ αὐτῆ.

Πεταλοῦδα δίχως γνῶσι, ὄλο παίζεις σάν τρελλῆ, Μὰ ἡ μέλισσα δουλεύει, εἶνε μέλισσα καλὴ! Πεταλοῦδα, δὲν μ' ἀράσεις, ὄλο τρέχεις ὅμω κ' ἐκεῖ Σάν τὴ μέλισσα θὰ γίνω ὅπου εἶνε γνωστικῆ.

ΑΙ. ΒΙ.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

28. Ἑλλειπασόμενον.
 *O**i*—*x**ou*—*á**a*—*+*á**ei
 *Ezu*o*—*+o**á**i*—*+á**ei

29. Ν' ἀντικαταστήσωσι οἱ κατωτέρω ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων τοιούτων, ὥστε, τοῦ ἐν τῷ κέντρῳ Ρ πάντοτε συμπληκρυνθῶντος, ν' ἀναγινώσκωνται καθέτως καὶ ὀριζοντίως δύο διαφορὰ νῆσοι τῆς Ἑλλάδος, διαγωνίως δὲ δεξιόθεν, ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, πόλις τῆς Θεσσαλίας, καὶ ἀριστερόθεν, ἐκ

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ἡ χαρὰ εἰς βασιλεύῃ
 Κ' ἡ ἀγάπη τῆν οἰκίαν,
 Ἡ φίλια εἰς ἐδραῖῃ
 Στὴν ψυχὴ καὶ τῆν καρδίαν.

Ἡ δόξη μακρὰν κ' ὁ εὐθόνο!
 Εἰς τὰ στήθη μας φαεινότης!
 Θεσσαυρὸς γλυκὺς καὶ μόνος
 Εἶναι πάντα ἡ ἐνότης.

Ἔτσι παίζουν καὶ τ' ἀρνάκια
 Χαρωπὰ καὶ ἀγαπημένα
 Στ' ἀπαλὰ τὰ χορταράκια
 Μεταξὺ τῶν ἐνωμένα.

Τὰ παιγνίδια μας περνοῦμε
 Μὲ μεγάλη ἀρμονία,
 Καὶ ἀσκόμιστα, πηδοῦμε
 Εἰς τὸ ἕνα, δύο, τρία.

Ὁ καθεὶς μας φίλον ἔχει
 Τὸν καλὸν ποῦ ἀπαντήσῃ,
 Κ' εὐτυχῆς μετῆ του τρέχει
 Τὸ καλὸν νὰ ἀποκτήσῃ.

Ἡ χαρὰ εἰς βασιλεύῃ
 Κ' ἡ ἀγάπη τῆν οἰκίαν,
 Ἡ φίλια εἰς ἐδραῖῃ
 Στὴν ψυχὴ καὶ τῆν καρδίαν. Γ. Δ. Θ.

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Τὸ ν' ἀφίνωμεν νὰ παρερχῆται μίαν ἡμέρα καὶ νὰ ἐλπίζωμεν εἰς τὴν αὐρίον, εἶνε ἀνοητότερον παρὰ νὰ ρίπτωμεν εἰς τὴν θάλασσαν ἐν χρυσοῦν νόμισμα καὶ νὰ νομίζωμεν ὅτι τὸ ἔχομεν ἐν τῷ βαλαντίῳ μας.

Κόπος κ' ἐπιμέλεια
 Πλοῦτος καὶ φιλία.

Ἦς ψεῦδους ὅτις φωραθῆ
 Ἰδοῦ, ὦ παῖ, τί κατορθοῖ!
 Ὀδοῖς αὐτὸν κινεῖται
 Οἷδ' ὅταν ἀληθεύῃ.

ΑΑ. ΚΑΤ.

τῶν ἄνω πάλιν πρὸς τὰ κάτω, πόλις τῆς Ἡπείρου.

* * *
 * * Ρ * *
 * * *
 * * *

30. Ποῖος εἶνε ἐκεῖνος ὅστις ὅσα δεῖχνεῖ εἰς ἡμᾶς αὐτὸς δὲν τὰ βλέπει;

31. Ποῖα λέξις εἶναι ἐκείνη ἣς ἀποτελεῖται ἐξ ἑπτά

Handwritten notes and signatures in the right margin, including the name 'Παύλος' and other illegible scribbles.

γραμμάτων, και όμως, εάν αφαιρέσωμεν τὰ τρία, μένουσιν δέκα;

32.

Όταν τὸν καρὲ σὰς πίνετε
εἶμαι μέσα, μὲ κινεῖσθε;
καὶ λαιψὴ ἢ δάκ σὰς γίνεται
ἀν' ἐμὲ δὲν λογαριάζετε.
Εἶσαι μέσ' σὸ ῥαλαθάκι σὰς
εἶμαι μέσα ἔδ, τι κάνετε.
Ἔρωγα; τὸ κἀπὲλλάκι σὰς
πὸ κεφάλι σὰς τὸ χάνετε.

33.

— Θὰ μ' εὐρησ; — Ναί! — Στὰ γράμματα ἀν θέ-
λης τότε κῶστα.
— Τὸ ὄνομά σου; — Ἐδρετο, σὺ τόνομα μου ζήτα.

34.

Τὸ πρῶτόν μου εἶν' ὄπλοῦν ῥῆμα
Ἐδρεσεθε εὐ-δεύτερόν μου
Καὶ εὐτυχεῖς οἱ παῖδες σου!
Ἄξιωθούν τὸ σύνολόν μου.

ΛΥΣΕΙΣ

31

Τέκνον, ἢ πλειοναζία
εἰς πολλοὺς; κακῶν αἰτίαι!

32

Ἢ φαλακρὰ κεφάλι.

33

Ὁ πεταλοτής.

34

Α
Α Μ Ε
Π Μ Ε Ι Σ
Α Μ Ε Ρ Ι Κ Η
Κ Α Ι Ν Η
Ο Κ Α
Η
35

Ἀγαπή μοι Ἐσπερά.

Καὶ σὺ λοιπὸν ἠσθένησας; Τὸ ἔμαθον χθές: ἄχ!
πόσον ἐλυπήθην διὰ τοῦτο δὲν ἤρχεσθαι νὰ μὲ ἱσῆ;
Ἄλλα καὶ σὺ πόσον θὰ ἠπόρευς, διότι δὲν ἤλθον; ὁ
πατὴρ μοι λέγει ὅτι μετὰ 5 ἡμέρας θὰ εἶμαι εἰς
κατάστασιν νὰ ἐξέλθω. Σὺ πότε; ἄχ! πότε θὰ
παρῆλθον αὐτὰ αἱ 5 ἡμέραι; πότε θὰ ἔλθω νὰ

σὲ φιλήσω, νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ. Γράφον μοι ὅτι εἶ-
σαι καλλίτερα, πολὺ καλλίτερα διὰ νὰ ἠευχάσθω
διότι περισσότερον πόνον μοι προξενεῖ ὁ ἰδικός σου
πόνος παρὰ ὁ ἰδικός μου.

Σὺ δασκάζομαι ὁ φίλος σου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ.

36

Ἢ λίθις βρωχῆς; ἀρχίζει ἀπὸ ρ.

37

Τὸ ἐπιγράμμα: ἄχ.

ΛΥΤΑΙ

Κυρίαί: Εὐτέρπη καὶ Καλοφῶ Ἄθ. Ἐμμανουήλ,
Αἰγολία Τάτσιου, Εὐρυδίκη Βλάχου, Ἐλένη Κ. Κυ-
δωνάκη, Ἐλένη Ε. Μιγιάκη, Ἀναστασία Ἰωάννου,
Μαρία Πιπικί, Μαρία Πεταλά, Θεοδώρα Βάκουλη,
Ἐλένη Γριζάνου, Ἐλένη Π. Ζάβαλη, Μαρία Δεδι-
τζη (Κερκίνας), Μαρία Θ. Θεοδωράκη (Κίνας) Ὀλγα
Δ. Στροποῦλου (Ζακύνθου), Ἀσπασία Π. Φαρακλῶ
(Ἀλφειούρου).

Κόριοι: Ν. Α. Ἀγκωνάκης, Κ. Κατσιμπαλής,
Λουδ. Νικολαΐδης, Δ. Ι. Καλλογερῶπουλος, Γκ. Α.
Βώκος, Ἄν. Παρίσης, Α. Ι. Βασιλείου, Κ. Θ. Βώ-
κος, Σ. Σπανάκουλος, Ν. Ι. Λάσκαρης, Σ. Ι. Στε-
λάκης, Στ. Ἐμμ. Νικολοῦδης, Ι. Παρίδης, Μ. Μπα-
λόκας, Π. Ι. Ἀθανασοῦπουλος, Θ. Ι. Σκουῖρος, Σ.
Καραγιαννοῦπουλος, Γ. καὶ Ἀγγ. Ἀβέρωφ, Σ. καὶ Μ.
Κυδωνάκης, Μ. Ι. Σουλτάνης, Π. Δ. Ζήκος, Γ.
Κρίστας, Κ. Π. Ζάβαλης, Ν. Π. Παπακωνσταντίνου
Ι. Κ. Λαυκαδότιος, Γ. Κ. Πῶπ.

Τηλ. Λουγγῆς (Πατραϊκῆς), Π. Χ. Μακροδήμας
(Πατρῶν), Ἄθ. καὶ Σωτ. Σπ. Σωτηριάδης, καὶ Α.
Χουδάλης (Ναυπλίου), Δ. Ἐσταθιάδης (Πόρου), Ι.
Κ. Τζαθὰ καὶ Ι. Δ. Στρούμπουλης (Υἱοράϊ), Π.
Ἀθανασοῦπουλος (Μεσσήνης) Ἄνθ. Α. Βαλαωρίτης
(Αευνάδος), Γ. Α. Μοντεράντος, Γ. Σ. Μαρτάτος,
Δ. Ν. Κακουρίτης, Δ. Γ. Ἀρσένης, Π. Α. Μοντε-
σαίντος, (Ἀργαστολίου) Ι. Θ. Γιαννακοῦπουλος (Ακ-
κωνίας), Μ. Γ. Βιτιάδης (Χίου), Σταμ. καὶ Δημ.
Σέρμπος (Μεσσαλίας).

ΠΡΑΞΙΤΑΙ ΕΝ Τῷ ΓΡΑΦΕΙῷ ΜΑΣ

Ὁ Α' Τόμος «τῆς Διαπλάσεως τῶν παιδῶν»
ἔδετο ἀντι-φράγιον.

(Ἄποστέλλεται εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τὸ ἐξωτέρι-
κὸν ἐὰν προστεθῶσιν καὶ τὸ ἀντίτιμον τοῦ τόμου
λεπτά 30 διὰ ταχυδρομικὰ τέλη.)

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ συνδρομηταὶ κατὰ πᾶσαν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, προκαταβάλλουσιν ὁμῶς ἐλάληθρον
τῆν ἑτησίαν συνδρομὴν καὶ λαμβάνουσι ἐκ φύλλα ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἘΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι φράγκα 2

ΜΟΝΟΥ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐν τῷ ἐξωτέρικῳ » 3

Αἰτήσθε μὴ συνοδεύσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ ἀντίτιμου τῆς συνδρομῆς ἌΕΝ λαμβάνοντες δε' ὄφην.—Μικρὰ
ποσὰ ἀποστέλλονται καὶ εἰς γραμματόσημον.— Ἀπευθυντέον κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ Γραφεῖον.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐπὶ τῆς Διαπλάσεως τῶν Παιδῶν ὁδὸς Ἐρμού, 72, πρὸ τῆς Καπνικαρίας, ἐν Ἀθῆναις.